

Welzijnscommissie Vogelgriepuitbraak 2014

Aan
De Staatssecretaris, mw. S. Dijkma

Onze referentie: RDA.2015.26

's-Gravenhage, 9 maart 2015

Excellentie,

Op 23 november heeft u de Welzijnscommissie Vogelgriepuitbraak 2014 ("welzijnscommissie") ingesteld. De welzijnscommissie heeft tot taak gekregen na te gaan of de ruimingsacties die plaatsvinden ter bestrijding van de uitbraak van vogelgriep op een uit oogpunt van dierenwelzijn verantwoorde wijze worden gedaan. Tevens is de welzijnscommissie gevraagd om aanbevelingen te doen om eventuele welzijnsproblemen tot een oplossing te brengen.

Dierenwelzijn tijdens ruimingen

De aanwezigheid van de commissie is uiteindelijk beperkt gebleven tot één ruiming en de commissie heeft u eenmaal gerapporteerd over haar bevindingen. In deze rapportage constateerde de commissie dat de ruiming door alle betrokkenen op een professionele wijze werd uitgevoerd in goede samenspraak met de eigenaresse. De methodiek van doding van de dieren door achtereenvolgens bedwelming met een lage concentratie CO₂ en doding met een hoge concentratie CO₂ heeft gewerkt zonder onnodig lijden te veroorzaken.

Op grond van enige onrust en daarmee gepaard gaande verdrukking en sterfte die bij sommige dieren is waargenomen voorafgaande aan de euthanasie is de suggestie gedaan om de kleuren van de pakken aan te passen van felgeel naar blauw of groen. Het is duidelijk dat de felgele kleur een functie heeft bij het voorkomen van ongevallen op het erf, zeker als er bijvoorbeeld bij ruimingen van geiten of varkens groter materieel ingezet moet worden. In de stal zelf echter is er geen risico op dergelijke ongevallen en zou de kleur geen aanleiding mogen geven tot onnodige onrust.

Daarnaast heeft de commissie enkele observaties opgedaan en signalen in een bredere zin ontvangen die zij graag met u wil delen.

Overige aanbevelingen

Vanuit procedureel oogpunt lijkt het ons wenselijk de commissie tijdig in het leven te roepen zodat zij vanaf de start kan meedenken en adviseren over de welzijnsaspecten.

De formele relatie tussen (voorzitter van) de Raad voor Dierenaangelegenheden en de onderhavige welzijnscommissie Vogelgriepuitbraak 2014 is niet helder. Om bij een start van een crisis snel te operationeel te zijn geef ik u in overweging om de rol van de Raad en/of de voorzitter (en daarmee tevens de ondersteuning) nu te formaliseren.

Daarnaast adviseren we om de (crisis)communicatie naar de meer zijdelings betrokken partijen kritisch te bezien. De commissie is in de veronderstelling dat maatregelen betreffende deze partijen voldoende beschreven en toegankelijk zijn en een adequate juridische basis hebben. Ze heeft echter de indruk dat bij een aantal doelgroepen de exacte aard van de maatregelen onbekend is. De maatregelen en de communicatie leken in deze uitbraak primair gericht op de professionele pluimvee-sector. Dit zou kunnen leiden tot onduidelijkheid bij bijvoorbeeld beheerders en eigenaren van dierentuinen, dierenpeciaalzaken en tuincentra.

Een ander signaal dat ons in bredere zin heeft bereikt betreft potentiële welzijnsproblemen bij eendagskuikens door het ingestelde vervoersverbod. De commissie heeft gekeken naar mogelijke consequenties voor dierenwelzijn die voortvloeien uit het vervoersverbod en de als gevolg van dat verbod ontstane noodzaak om meer eendagskuikens te doden dan onder normale bedrijfsomstandigheden noodzakelijk is.

De commissie is hier van mening dat alle mogelijkheden voor wat betreft het minimaliseren van de impact op dierenwelzijn als gevolg van de voor de inperking van AI besmetting genomen maatregelen worden benut. De commissie benadrukt de rol van de pluimveehouders. De houder kan de groei niet stoppen, maar zal de productie van eendagskuikens zodanig moeten aanpassen aan de onder de in het kader van de bestrijding geldende maatregelen, dat dergelijke productie niet leidt tot onaanvaardbare gevolgen voor dierenwelzijn. De houder is in de ogen van de commissie verantwoordelijk voor de gevolgen op de bedrijfsvoering (voor wat betreft dierenwelzijnsaspecten) op basis van ontwikkelingen en bijbehorende regelgeving in geval van uitbraken van besmettelijke dierziekten. Dit principe geldt in onze ogen voor alle houders van diersoorten die in hun bedrijfsvoering met een vergelijkbare situatie kunnen worden geconfronteerd.

De commissie adviseert u om duidelijk te blijven communiceren dat een integrale afweging is gemaakt en de gevolgen als noodzakelijk geaccepteerd moeten worden door alle betrokkenen.

De commissie dankt u voor het in haar gestelde vertrouwen en is vanzelfsprekend beschikbaar voor een nadere toelichting.

Welzijnscommissie Vogelgriepuitbraak 2014,

Prof.dr. Frauke Ohl, voorzitter
Dr. Ruurd Stolp

Namens deze,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M. Schakenraad', written in a cursive style.

Ir. Marc Schakenraad
secretaris

p/a
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
info@rda.nl